

Miquel Alzueta, un nou galerista

Miquel Alzueta és un personatge diferent en el món de l'art i les antiguitats, amb un currículum que té poc a veure amb el perfil ortodox d'un antiquari o d'un marxant d'art. El seu passat com a editor el va popularitzar en protagonitzar accions espectaculars dins del món de la cultura catalana. Al capdavant de l'editorial Columna, va ser descobridor de nous talents i va marcar noves tendències literàries. Ara apareix amb força en el món de l'art amb la seva pròpia idea.

Text i fotos: Laura Moreu Reñé, interiorista i restauradora de mobles

Una de les sales de la Galeria Miquel Alzueta amb peces de Jean Prouvé i d'altres dissenyadors del XX.

Poeta, periodista de formació, editor... Miquel Alzueta ha entrat en el món de les antiguitats des d'una procedència gens habitual.

Crec que un ha de fer projectes diferents a la vida. L'editorial va ser un projecte molt important en el seu moment. Hi vaig dedicar vint anys de la meua vida i no va quedar exhaurit, però diríem que va quedar molt complert amb tot el que podia aportar al món editorial i del llibre en català.

Tenia una idea que ja venia d'uns anys enre, que era apostar per joves artistes, de fer una espècie de mecenatge i promocionar-los. Vaig entrar en aquest món mentre encara estava amb el tema editorial, però ara fa tres anys que m'hi dedico exclusivament. Hem obert més al públic i no només fem de marxants d'artistes.

La galeria de Miquel Alzueta, situada al carrer Sèneca de Barcelona, té una entrada sorprenent, amb una escala d'aire industrial folrada amb planxes de ferro, que porta el visitant a mig nivell per sota del carrer. Quan ens obre la porta hem de traspasar un

llarg i futurista passadís metàl·lic que acaba en un espai lluminós. Una galeria coberta distribueix les estances de l'estudi-galeria i omple l'atmosfera de llum natural. A dins hi ha una barreja fantàstica d'obres d'art en pintura i escultura i en mobles antics, no tan antics i industrials. Tanta diversificació requereix una explicació.

La meua galeria és extremada, eclèctica, tinc segle XVIII que m'agrada i segle XX que també m'agrada. Tinc mobles industrials que no tenen gaire valor al costat de mobles signats, defenso artistes contemporanis i artistes antics, abstractes i realistes, és molt difícil que se m'identifiqui amb alguna cosa.

Tot el que tinc aquí és per vendre, però no compro mai un moble que no em quedaria. El concepte que faig servir per comprar és si el col·locaria a casa meua o no. Sempre penso que si no es ven a la galeria, li tinc un lloc a casa. En el cas de la pintura també faig el mateix.

Però es pot donar el cas que trobi un pintor a qui reconegui un futur comercial...

No, no el compro igualment. Quan esta-

va al món editorial tenia una estructura gran que requeria menjar cada mes. Havia de treballar en projectes més comercials. El dia que em trobi amb aquest cas en el món de l'art, tancaré i em dedicaré a una altra cosa. La decisió no em durarà ni un segon. Jo defenso una manera de veure, si després a la gent no li agrada, doncs mala sort. Crec que el món és molt gran.

Una passejada per la pàgina web de la galeria ens pot aproximar al gruix de la seva col·lecció, és a dir, al seu gust. Destaquem la predilecció d'Alzueta pels mobles de Jean Prouvé, un dels grans creadors del segle xx. Aquest dissenyador era capaç de conjugar l'artesania, la tecnologia i la indústria per solucionar problemes funcionals en el mobiliari i fer-ne produccions industrials.

Del XX no hi ha mercat secundari i és un segle que, de fet, no m'agrada com a concepte. M'atrau només el mobiliari d'uns determinats arquitectes extremadament puristes, racionalistes, entre l'any 25 i el 55. Em vull centrar en ells.

En aquests últims anys hi ha molta de-

manda i hi ha poques peces. Això fa que estiguin al mercat d'una manera molt mil·limètrica. Si vols una peça de Jean Prouvé, t'has de dirigir a les grans galeries de Prouvé o a les grans subhastes de l'autor. Això també és una garantia de qualitat i de certificació d'autenticitat, però el preu és més elevat.

Les peces bones segueixen un circuit i si es venen en una fira, no s'hi arriben a exposar. Aquest negoci es basa no tant a vendre com a buscar i a trobar.

La gent que busca Jean Prouvé no vindrà a la meua galeria, sinó als grans *majors*. En canvi, per a la gent d'Espanya és molt complicat gestionar una compra d'aquesta mena i per a ells és millor venir a la meua galeria. Tampoc no em vull convertir en referència d'això, no vull que la galeria sigui referent de res.

Recentment l'hem vist al Saló Antiquaris. No se'ns escapa que la seva idea és ben diferent de la de la majoria d'antiquaris. El seu criteri no coincideix amb el del comitè de selecció, que en aquesta ocasió va rebutjar moltes peces que s'hi presentaven. Com l'ha acollit aquest món?

Evidentment, la proposta que nosaltres aportem al Saló és molt diferent formalment a allò que han viscut fins ara. Crec que hi ha un fenomen internacional de canvi de concepte —molt teòric— sobre el valor de les coses, la importància de les coses o la categorització de les coses. Apareixen nous canons i, dins d'aquests, nosaltres en defensem uns respecte al mobiliari i la pintura més poètics, i més vivibles.

Vaig tenir molts problemes amb el comitè d'admissió de peces del saló. Gairebé la meitat de peces van ser rebutjades per diferències de criteris molt diverses. Però aquests problemes no es van presentar amb les del segle XX, ja que aquestes peces vénen certificades per galeries prestigioses.

Aquest any hem vist una edició del Saló amb menys estands que de costum, encara que el nivell d'assistència de públic ha estat bo i les vendes, en proporció, sembla que no han estat tan baixes com es pensava. Quina percepció té de la crisi envers l'art?

La crisi afecta sense cap mena de dubte el nostre sector. Probablement més que en d'altres. La forma de superar el problema és la imaginació. Cal fer més coses que mai, treure les peces més bones al mercat per compensar la seva atonia. Durant el temps que durí la crisi, molts es quedaran pel camí o es veuran obligats a congelar-se.

Preguntem per la dificultat de marcar una frontera entre què distingeix l'art de les arts decoratives, o què separa allò antic d'allò modern i del disseny. El galerista té la seva opinió d'aquest tema.

Hi ha bon moble i mal moble. A Michel Leiris li van preguntar com distingir una cosa autèntica d'una falsa en art primitiu, i ell va dir que quan una peça va ser feta per a l'ús era autèntica, però quan va ser feta per al comerç era falsa.

Això és aplicable a l'art i les antiguitats. Segons el meu parer, és fals allò que s'ha fet per ser comercial i és autèntic allò que s'ha fet per fer-ne ús.

Això fa que un moble de Jean Prouvé que una universitat determinada li va encarregar sigui autèntica en la mesura que va ser feta per a una funció. Però un moble del

repintats d'èpoques posteriors, en què ja es buscava expressament la bellesa de la ruïna. Com descriu Miquel Alzueta aquesta atracció per les antiguitats?

Per a mi les antiguitats són per tocar-les. Perquè d'aquí a uns anys desapareguin. No és tant una voluntat conservacionista com una voluntat vital de fer-ne ús.

Sembla que aquesta teoria xoca amb el que molts defensen. Hi insisteix. Creu més en el moble com a objecte funcional que com a obra d'art?

És una obra d'art que tenim entre les mans i que, per tant, pateix un desgast. Hem d'acceptar aquest desgast com una part de la importància de la peça.

Jo no restauro a no ser que la peça tingui una mancances que impedeixin de fer-la

La forma de superar el problema de la crisi és la imaginació. Cal fer més coses que mai, treure les peces més bones al mercat per compensar la seva atonia

XIX que va fer una ebenista per vendre al primer burgès de torn que volgués aparentar podria ser fals.

És la diferència d'un moble amb ànima i un moble sense ànima. El cànon que se segueix generalment, i que valora la quantitat d'anys que té un moble, a mi personalment no em val.

Els mobles que hi ha a la galeria tenen un acabat molt original. En molts no s'aprecien restauracions, ni capes de vernís que emmascarin les realitats d'un disseny i del pas dels anys. Encara que, en les peces més antigues, alguns dels acabats desgastats són

servir. Ho pots comprovar en els mobles que trobes aquí. Aquests mobles tenen una ànima amb l'aspecte en què es troben després del pas del temps. Si els convertim en mobles nous perden tota l'ànima i es converteixen en una altra cosa. ■

Miquel Alzueta, un galerista que destaca per la seva aposta personal en l'art i les antiguitats.